

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont. 7 centów od wiersza — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Prenumerata na Gazetę Lwowską

od 1. Kwietnia do 30. Czerwca 1865.

Ceny przedpłaty:

Dla miejscowych: Gazeta wraz z Dziennikiem urzędowym	4 złr. w. a.
Gazeta sama (bez Dziennika urzędowego)	2 „ „
Dla zamiejscowych (z codzienną przesyłką pocztową): Gazeta wraz z Dziennikiem urzędowym	5 „ „
Gazeta sama (bez Dziennika urzędowego)	3 „ „

Za pojedynczą opłatą 7 centów od wiersza umieszczają się inseraty równocześnie w dwóch Gazetach urzędowych, polskiej i niemieckiej.

Przesyłki (franco) odbiera **Administracja Gazety Lwowskiej**, ulica Nizsza Ormiańska nr. 347.

Zwraca się uwagę na to, że otwarta jest prenumerata na Gazetę samą (bez Dziennika urzędowego) za połowę dotychczasowej ceny.

W ważniejszych wypadkach przynosi Gazeta Lwowska własne telegramy.

Cześć urzędowa.

Na rzecz istniejącego we Lwowie gr. kat. seminarjum nauczycielskiego zapewniły wymienione powyżej gminy powiatu *Grzymałowskiego* następujące roczne, regularne ofiary pieniężne, a mianowicie:

Gminy: Grzymałów, Wolica, Kałaharówka, Touste z Kątami i Przekulcem, Poznanka gniła, Sorocko, Ostapie, Soroka, Zarubińce, Łuka mała, Poznanka hetmańska, Sazawki, Krasne, Borki małe, Kokoszyńce, Nowosiółka, Hlibow, Turówka, Kozina, Lezanówka, Okno i Rasztowce po 1 złr. w. a. Gmina izraelicka Grzymałowa 2 złr.; gminy: Podlesie, Zielona, Stawki, Pojówka, Dubkowce, Bucyki, Mazurówka i Bilarówka po 50 c. w. a.

Dalej obowiązały się następujące partie powiatu *kulikowskiego* płacić na powyższy cel również rocznie, a mianowicie: gmina Remenów przez dziesięć lat po 4 złr.; gmina Kłodzienko przez trzy lata w półrocznych ratach po 10 złr.; wójt w Remenowie Paweł Kowaliszyn i wójt w Dziubkach Iwan Romanow przez czas swego wójtostwa po 1 złr.

Natomiast ofiarowały następujące partie jednorazowe datki, a mianowicie: C. k. naczelnik powiatu grzymałowskiego *Jakub Finkel* 2 złr.; wójt w Żółtańcach 5 złr.; wójt z Woli żółtańskiej *Hryc Raduch* 1 złr., i kmięć z Theodorshof *Jan Eppler* 1 złr.

Zaś niektóre gminy i partie powiatu *Horodeńskiego* złożyły na ten cel razem 60 złr. w. a.

Okazaną temi ofiarami pożyteczną dla ogółu dążność ku podniesieniu szkół ludowych podaje się z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, 8. marca 1865.

W y k a z

prawomocnych wyroków c. k. sądów wojennych w Galicji i Krakowie zapadłych w miesiącu lutym 1865.

(Ciąg dalszy.)

VII. C. k. sąd wojenny w Tarnowie.

Za zbrodnię nieprawego werbunku.

1. *Piotr Kopecki*, stanu wolnego, 28 l. z Radomyśla, handlarz trzody, na 2 miesiące więzienia, zastrzonego 1 razowym postem w każdym tygodniu.

Za zbrodnię zaburzenia spokojności publicznej.

2. *Mahmud Mustafa Ohli* vel *Jan Zolecki* recte *Mitrosan Podholusin*, stanu wolnego, 24 l. według zeznania z Konstantynopola, (właściwie z Rosji), bez zatrudnienia, obciążony przekroczeniem obwieszczenia z 29. lutego 1864, przez posiadanie fałszywej karty legitymacyjnej, 2 miesiące z odbytego aresztu śledczego, policzone za karę. — 3. *Alexander Ruczka*, stanu wolnego, 20 l. z Czarnego Dunajca, uczeń gimnazjum, na 3 tygodnie więzienia, kara w drodze prawa zatwierdzona, w drodze łaski darowana. — 4. *Felix Ruczka*, stanu wolnego, 19 l. z Wojakówki, technik, na 3 tygodnie więzienia, kara w drodze prawa zatwierdzona, w drodze łaski darowana. — 5. *Piotr Koskiewicz*, stanu wolnego, 30 l. Jasła, czeladnik stolarski, na 3 tygodnie więzienia. — 6. *Michał Kuzdrzał*, stanu wolnego, 25 l. z Radomyśla, handlarz trzody, uwolniony z braku dowodów. — 7. *Jan Stypa*, żonaty, 27 l. Szydłowice, kmięć w Ostrowie, na 3 tygodnie więzienia, zastrzonego 1 razowym postem w każdym tygodniu. — 8. *Henryk Niewiarowski*, stanu wolnego, 33 l. z Ołpin, dzierżawca dóbr Bistuszowa, na 2 tygodnie

więzienia. — 9. *Władysław Szymanowski*, stanu wolnego, 50 l. z Florencji w tokańskim, rządca dóbr Baranów, uwolniony i uznany za niewinnego. — 10. *Izrael Feingold*, żonaty, 40 l. z Baranową izraelita, dzierżawca folwarku, uznany za niewinnego. — 11. *Majerhof* zu *Miedzywodzie* także *Eliasz Feingold*, żonaty, 28 l. izraelita z Baranowa, dozorca ekonomiczny w Miedzywodziu, uwolniony z braku dowodów. — 12. *Felix Leszczyński*, żonaty, 33 l. z Chlebny, kmięć w Brzostku, obciążony zbrodnią kradzieży §. 173 c. k. k. i przestępstwem przeciw zarządzeniom publicznym, uwolniony z braku dowodów, co do kradzieży śledztwo wstrzymane dla nie dość pewnie ustanowionej istoty czynu, za przestępstwo 14 dni z aresztu śledczego policzone za karę. — 13. *Wincenty Trześniowski*, stanu wolnego, 24 l. z Brzostku, syn kmięcia, obciążony zbrodnią kradzieży §. 173 cyw. k. k. i przekroczeniem obwieszczenia z 29. lutego 1864, przez posiadanie fałszywej karty legitymacyjnej, uwolniony z braku dowodów, co do kradzieży śledztwo wstrzymane dla nie dość pewnie ustanowionej istoty czynu, za przekroczenie 8 dni z odbytego aresztu śledczego policzone za karę. — 14. *Ludwik Majewski*, żonaty, 45 l. z Strzelczysk, budowniczy u księcia Sanguszki, uwolniony z braku dowodów. — 15. *Albin Pokusiński*, stanu wolnego, 48 l. z Stępiny, rządca dóbr Szeszyn, obciążony przekroczeniem obwieszczenia z 29. lutego 1864, dla braku istoty czynu śledztwo zaniechane, za przekroczenie, na karę pieniężną w kwocie 20 złr. — 16. *Stanisław Mroczkowski*, żonaty, 49 l. z Kosowy, rządca dóbr Bobrowniki, obciążony przekroczeniem obwieszczenia z 29. lutego 1864, co do zbrodni śledztwo zaniechane dla braku istoty czynu, za przekroczenie, na karę pieniężną w kwocie 15 złr.

Za zbrodnię gwałtu publicznego.

17. *Abraham Jochnowicz*, żonaty, 56 l. z Dębrzyny, izraelita kmięć, na 2 miesiące więzienia, zastrzonego 1 razowym postem w każdym tygodniu. — 18. *Samuel Jochnowicz*, stanu wolnego, 25 l. z Dębrzyny, syn poprzedniego, na 3 tygodnie więzienia, zastrzonego 1 razowym postem w każdym tygodniu.

Za przestępstwo przeciw zarządzeniom publicznym.

19. *Felix Morski*, 28 l. żonaty z Rżyski, właściciel dóbr Latoszyn, na 6 dni aresztu u profosa, kara w drodze prawa zatwierdzona, w drodze łaski darowana. — 20. *Jakub Paterak*, żonaty, 32 l. z Ostrowa Tuszowskiego, kmięć, uwolniony z braku dowodów. — 21. *Hersch Grün*, żonaty, 36 l. izraelita z Łak, szynkarz, uwolniony z braku dowodów. — 22. *Andrzej Chrabaszcz*, żonaty, 31 l. z Maniowa, kmięć, na 8 dni aresztu w sztokhauzie.

Za przekroczenie obwieszczeń z 28. i 29. lutego 1864.

23. *Piotr Fic*, żonaty, 37 l., z Pślągowy kmięć, — i 24. *Piotr Drewko*, 35 l., z Tarnowa, strażnik propinacji, każdy na 6 dni aresztu w sztokhauzie. — 25. *Jan Drozd*, 30 l., i 26. *Jan Drozd*, 28 l., obadwa z Grodny górnej, żonaci, kmięć, i 27. *Władysław Neisser*, stanu wolnego, 25 l., z Tarnowa nożownik, każdy na 4 dni aresztu w sztokhauzie. — 28. *Marceli Małcki*, żonaty, 52 l., z Chorzelowa, ekonom w Rzędzianowicach, uznany za niewinnego. — 29. *Eleonora Broniewska*, zamężna, 32 l., z Wielopola, właścicielka dóbr Lubeza, na karę pieniężną w kwocie 30 złr. — 30. *Leopoldyna Schobert*, 32 l., z Ustronia w Szląsku, żona kowala w Radomyślu, i 31. *Joanna Blach*, 33 l., z Berna, żona kupca w Radomyślu, każda na karę pieniężną w kwocie 15 złr. — 32. *Władysław Piatkowski* właściwie *Franciszek Ciesielski*, żonaty, 47 l., z Jaślisk, prywatysta, na karę pieniężną w kwocie 25 złr. w. a.

Z c. k. sądu wojennego w Tarnowie.

(Dokończenie nastąpi.)

(Z urzędowej części „*Krakauer Zeitung*.”)

C. k. komisya namiestnicza nadała opróżnioną przy drugiej szkole głównej w *Krakowie* posadę pomocnego nauczyciela dotychczasowemu zastępcy tej posady *Franciszкови Marciszewskiemu*.

Z c. k. komisji namiestniczej.

Kraków, 10. marca 1865.

Część nieurzędowa.

Lwów, 17. marca.

Na onegdajszym posiedzeniu izby deputowanych Jego Exc. p. minister stanu odpowiadając obszerniej na dawniejszą interpelację dep. *Grocholskiego*, względem nędzy panującej w niektórych stronach Galicyi oświadczył, iż Najjaśniejszy Pan na ulżenie klęski, która wiele okolic a mianowicie obwód przemyski w skutek powodzi i ulew przeszłorocznych dotknięty został, 10.000 zlr. z własnej szkatuły przeznaczył raczył, które przez Namiestnictwo galicyjskie między poszkodowanych rozdane już zostały. Następnie c. k. Namiestnik galicyjski zarządził składki dobroczynne w całym kraju, z których około 8000 zlr. wpłynęło, z tych zaś 7000 zlr. już rozdano. Oprócz obwodu przemyskiego ucierpiał od wylewu wód i nadwyzczaj wczesnej zimy także niektóre obwody górskie, dla tego c. k. ministerjum stanu upoważniło c. k. Namiestnictwo galicyjskie do użycia w celu ulżenia poszkodowanym sumę 8000 zlr. w budżecie krajowym na elementarne klęski przeznaczoną, tudzież oszczędności, jakie się okażą z funduszu krajowego po strąceniu kosztów administracyjnych, tak iż w chwili obecnej c. k. Namiestnictwo galicyjskie ma gotową sumę 16.000 zlr. na cel wskazany przeznaczoną. Z doniesień urzędowych pokazuje się, iż w okolicach wyżej powołanych wielka istotnie jest bieda, lecz o głodzie właściwym lub o tyfusie głodowym mowy wcale nie ma. W niektórych stronach Galicyi panują wprawdzie choroby tyfoidalne, lecz nie w skutek nędzy i głodu, bo choroby te grasują i w obwodach *Zaleszczyckim* i *Tarnopolskim*, chociaż w obwodach tych głodu wcale nie ma. W końcu pan minister oświadczył, iż miał sposobność mówienia z kilkoma Panami, co właśnie z Galicyi przybyli, ci zaś zapewniali, iż o nędzy w Galicyi panować mającej, nie tam nie słyszeli i dopiero się o niej w *Wiedniu* dowiedzieli.

Na tem samym posiedzeniu Jego Excel. p. minister skarbu oświadczył, iż wydał już polecenie, ażeby wszelkie egzekucje podatków w okolicach powodziami i ulewami dotkniętych wstrzymane i zawieszane zostały.

Na temże samym posiedzeniu p. minister skarbu wniósł projekt do prawa względem dalszego poboru na trzy miesiące z góry podwyższonych podatków i opłat stemplowych i sądowych. Projekt ten wydziałowi skarbowemu przesłany został.

Jener. Kor. austr. z dnia 15go b. m. zaprzecza stanowczo wszelkim pogłoskom o mniemanych zatargach między kanclerzem nadwornym a namiestnikiem węgierskim, które niektóre dzienniki skwapliwie rozsiewały.

Zgon księcia *Morny* miał sprawić bardzo przykre wrażenie na *Cesarzu Napoleonie*. Dnia 10. i 11. nieprzyjmował *Cesarz* nikogo. W ogóle wywarła ta strata wszędzie większy wpływ, niżby rząd sobie życzył, i korespondenci jego otrzymali polecenie przemawiać w tym duchu, że pod nowym rządem mało znaczy strata jednego męża, *Cesarz* bowiem jest najwyższym sternikiem polityki, i dopokąd on żyje, nie sprowadzi zgon jednego męża żadnej zmiany. Czy jednak oświadczenie to wywrze rzeczywiście pożądaną wpływ uspokajający, to inne pytanie.

Piemoncki minister skarbu ogłosił sprawozdanie o sytuacji finansowej. Depozyt z końcem roku administracyjnego 1864 wynosił 317 milionów lirów, podniesie się z końcem roku 1866 do 625 milionów, a zmniejszy się zaś w skutek sprzedaży dróg żelaznych do 425 milionów lirów. Minister proponuje zaciągnięcie pożyczki na 425 milionów i składa różne projekta do nowych podatków. Senat piemoncki przeszedł do porządku dziennego co do petycji względem wypadków wrześniowych.

Z *Kopenhagi* donoszą o kryzys ministeryalnej. *Bluhme* i *Dawid* wystąpić mają z ministeryum z powodu różnicy zdań co do kwestyi konstytucyjnej.

Gazeta urzędowa bawarska zaprzecza wszelkim pogłoskom o zmianie ministeryum bawarskiego.

W *Bukareszcie* powódź okropna z powodu stopnienia ogromnych śniegów. Połowa miasta zalana wodą.

W zaprzeczeniu niepomyślnych pogłosek o stanie rzeczy w *Mexyku* *La France* i *Constitutionnel* zamieścili następujące doniesienie, które przez *Nowy Jork* nadeszło:

Żałoga Oaxaki w sile 7000 ludzi poddała się marszałkowi *Bazaine* na łaskę i niełaskę. *Porfirio Diaz* chciał uciec, lecz został schwyty i rozstrzelany. Wojska francuzkie zniosły gerillów pod *Ramora* i *Roga*. *Romera* został ujęty i rozstrzelany.

Budżet wojenny.

Lwów, 16. marca. Gazeta wojskowa wychodząca w *Wiedniu*, zamieściła w numerze 20. i następnych krytykę relacji o budżecie ministeryum wojny przez dep. *Giskrę* izbie deputowanych złożonej. Na wstępie Gazeta wojskowa zwraca uwagę, iż rząd zmniejszył wydatki na armię o ile okoliczności polityczne tego dozwalały. W roku 1862 budżet ministeryum wojny wynosił 143 miliony, w r. 1863 118, w r. 1864 110 a w r. 1865 105 milionów. Zmniejszono

liczbę wojska na południowo-zachodniej granicy państwa, zaprowadzono ulepszenia w administracji i tańsze nabycie materiału wojennego. Organizacya wojska została zmieniona w ostatnich czasach w celu utrzymania i w pokoju kadrów koniecznych, ażeby armia na przypadek wojny stanęła w najkrótszym czasie przez powołanie żołnierzy do broni w sile odpowiedniej stanowisku Austrii między państwami europejskimi, w sile imponującej nieprzyjacielowi, zachęcającej wątpliwego do połączenia się, podnoszącej uczucie uznanego sprzymierzeńcy, w sile będącej w każdym razie głównym czynnikiem sukcesu.

Pomimo tego jednak dla utrzymania tego stanowiska, obecność żołnierzy pod bronią zwłaszcza w piechocie musiała być najmocniej ograniczona, co nie mało znaczy, mając na uwadze niski stopień wykształcenia rekrutów, z których zaledwo 4% w języku ojczystym czytać i pisać umie, przy różności języków i ztąd wypływającej trudności przeprowadzenia koniecznej jednolitej niemieckiej komendy.

Ze względu na finanse państwa rząd obierać musiał między dwoma niedogodnościami.

Obrać mniejszą niedogodność, krótsze pozostanie pod bronią i utrzymanie kadrów oficerów i podoficerów. Z tego postępowania, które raczej zasługuje na uznanie ze strony reprezentacji państwa, nie można wnosić jak referent na str. 35., iż rząd zmienił pogląd swój, nie można obwiniać organa rządowego o niekonsekwencję; człowiek fachowy widzi w postępowaniu rządu tylko konsekwentność koniecznej potrzeby, potrzeby oszczędności.

Dla bliższego wyjaśnienia wykazemy znaczenie ostatniej reorganizacyi pułków piechoty i strzelców.

Piechota przed ostatnią reorganizacją składała się z 80 pułków piechoty liniowej po 4 bataliony o sześciu kompaniach, a zatem z 320 batalionów o 1920 kompaniach, z których 7 batalionów o 42 kompaniach czasowo nie były wystawione. Strzelcy składali się z 8 batalionów, cesarskiego pułku strzelców po 4 kompanie i z 32 batalionów strzeleckich polowych po 6 kompanii.

W tych oddziałach pierwsze dwa bataliony każdego pułku piechoty tudzież bataliony strzelców miały po 80 żołnierzy na kompanię, gdy jednak 4 sługi oficerskie i całą bandę muzyczną jako żołnierzy liczono, przeto było istotnie tylko 76 prostych żołnierzy pod bronią.

W trzecich i czwartych batalionach kompania liczyła tylko 20 żołnierzy, a nawet trzecie bataliony włoskie miały chwilowo tylko po 12 żołnierzy na kompanię.

W skutek nowej organizacyi złączono trzecie bataliony z pułkami i oznaczono komplet kompanii do 54 żołnierzy; czwarte bataliony pozostały bez zmiany, prócz tego zaprowadzono w każdym pułku kadr zakładowy z 3 oficerów, 10 podoficerów i gefreitrów, tudzież 3 sług oficerskich.

Przy pułku strzelców cesarskich przy jednoczesnem wystawieniu 4 kompanii, sformowano 8 batalionów po 4 kompanie, 6 batalionów po 6 kompanii i zaprowadzono kadr zakładowy z 4 oficerów, 18 podoficerów, 85 przywódców patroli, prostych żołnierzy i muzykantów, tudzież 4 sług oficerskich.

W zakładach strzelców polowych każdy kadr zakładowy składał się z 1 oficera, 2 podoficerów, 15 przywódców patroli, żołnierzy prostych i muzykantów. Komplet wszystkich kompanii strzeleckich zmniejszony został do 8 podstrzelców, 10 przywódców patroli i 80 prostych żołnierzy do 6 podstrzelców, 6 przywódców patroli i 70 prostych żołnierzy.

Reskrypt zaś ministeryum wojny C. K. 3219 z r. 1864 rozporządził ażeby bandy muzyczne do służby oficerskiej ponad komplet liczone były.

Porównyując dawniejszą formację piechoty z obecną wykazuje się co do kompletu:

W piechocie większa potrzeba 80 kapitanów, 160 podporuczników, 640 feldwebli, 960 przywódców, 1286 kaprali, 1280 gefreitrów, 480 muzykantów, 290 sług oficerskich, 80 gefreitrów i 2080 prostych żołnierzy przy bandach muzycznych, 80 rusznikarzy; natomiast mniejsza potrzeba 8640 prostych żołnierzy.

Przy strzelcach: większa potrzeba 38 oficerów prowiantowych, 1 oficera kompletującego obwodowego, 5 kapitanów, 5 poruczników, 42 podporuczników, 14 nadstrzelców, 16 przywódców, 45 muzykantów, 84 sług oficerskich, 678 prostych żołnierzy band muzycznych; mniejsza zaś potrzeba: 2 majorów, 2 adjutantów, 2 nadlekarzy, 1 nadchirurga i 2 podlekarzy, 2 feldwebli sztabowych, 2 hornistów sztabowych, 2 nad i 4 podstrzelców band muzycznych, 2 rusznikarzy, 348 podstrzelców, 796 przywódców patroli, 1504 prostych żołnierzy, 4 konie. Pod względem wydatków pieniężnych, wykazuje się przy piechocie plus 46 519 zł. przy strzelcach minus 247.552 zł. w ogóle zatem wykazuje się oszczędność 201.033 zł.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Monarchia Austriacka.

Wiedeń, 15. marca. (*Nowiny dworu.*) Najjaśn. Pan odbierał wczoraj przed południem raporta ministrów. Po południu była uczta dworska, na którą zaproszeni byli postowie hr. *Blome* i baron *Kübek*, którego przedwczoraj przyjmował Jego Mość *Cesarz* a wczoraj *Arcyksiążę Rainer*. — U *Arcyksięcia Wilhelma* była wczoraj uczta oficerska. — Z *Wenecyi* nadeszła wiadomość, że *Arcyksiężna Matylda* przybyła tam szczęśliwie z dworem swoim przedwczoraj zrana. — U *Arcyksięcia Albrechta* była wczoraj

raj ucztą, na którą było zaproszonych kilku wyższych wojskowych. Załoba dworska po ś. p. Królowej matce holenderskiej *Annie Pawłownej* została wczoraj zrzucana.

(*Wiadomości bieżące.*) U nuncjusza kardynała *Falcinelli* będzie w piątek wieczór recepcyjny. Tego samego dnia będzie także *soirée* u ministra stanu. — *Namiestnik Morawii baron Poche* i książę *Karol Auersperg* przybyli tu dzisiaj.

(*Sprawy parlamentarne.*) Na wczorajszym posiedzeniu *wydziału finansowego* składał najprzód *Dr. Herbst* sprawozdanie swoje o wniosku *Vrintsa*. Sprawozdanie to zostało z małemi poprawkami przyjęte, i będzie wkrótce przedłożone izbie. Natomiast odrzucone zostało sprawozdanie tego samego deputowanego o formie załatwienia budżetu na rok 1866, i żądano motywowania jego. *Dr. Schindler* zdawał sprawę o budżecie „Rady stanu”. Przyzwolono w budżecie zwyczajnym 132.080 zlr., a w nadzwyczajnym 13.702 zlr., powtarzając przytem życzenie, „ażeby rząd przedłożył na najbliższej sesji ustawę względem reorganizacji rady stanu, zgodnej z zasadą odpowiedzialności ministrów i swobodnym rozwojem życia konstytucyjnego w państwie.“

Wydział w sprawie Lloyda miał w ostatnich dwóch dniach trzy posiedzenia, na których zajmował się sposobem zwrotienia zaliczki, które musi być uskutecznione do roku 1879, i sposobem udzielania subwencji (4 zlr. 50 c. za milę morską w razie pospiesznej, a 2 zlr. 52 c. za milę morską w razie zwykłej jazdy). Także *wydział Rygera* miał posiedzenie, ale rozprawy swoje zachowuje w ścisłej tajemnicy.

(*Wiadomości z Węgier.*) Jak donosi *Bésci Hirado*, nadeszło najwyższe postanowienie, które zezwala na zbudowanie stałego mostu na *Cissie* między *Zahony* i *Salamonem* z kosztorysem 80.000 zlr., który ma być pokryty w przeciągu trzech lat z funduszu krajowego. Wydanie potrzebnych do tej budowy rozporządzeń pozostawiono węgierskiej kancelarii nadwornej.

(*Równouprawnienie języków w Siedmiogrodzie.*) Przedłożony przez siedmiogrodzki sejm krajowy projekt ustawy względem używania w urzędzie trzech języków krajowych, węgierskiego, rumuńskiego i niemieckiego, otrzymał sankcyę Jego Mości Cesarza. Ustawa ta liczy 21 paragrafów, z których pierwszy postanawia równouprawnienie tych trzech języków. Sankcyę datowana jest z 5. stycznia r. b.

Francya.

Paryż, 12. marca. (*Różne wiadomości.*) W przyszły czwartek jako w dzień urodzin *Cesarzewicza*, nastąpić ma nominacya kilku senatorów. Zostać mają senatorami hr. *Baciocchi*, generał *Fleury* i lekarz przyboczny cesarski *Dr. Conneau*. Proponowano także akademika, p. *Saint Beuve*, lecz ten później dopiero nominowany być ma. — Na ostatnim posiedzeniu helweckiego towarzystwa dobroczynności, poseł związku szwajcarskiego mówił z radością o traktacie handlowym między *Francyą* a *Szwajcaryą* zawartym i wyraził nadzieję, iż wkrótce traktat pocztowy z *Francyą* zawarty będzie. — *Księżna Morny* odebrała telegrafem kondolencyę *Cesarza rosyjskiego* z *Petersburga* i *Cesarzowej* z *Nicei*. Ze strony skarbu francuzkiego przyznana jej ma być pensya dożywotnia 100.000 franków. Nowe wały, które na przedmieściu *Saint-Germain* założone być mają, nazwane będą *Boulevard Morny*. W mieście *Clermont*, w którym książę *Morny* obrany był deputowanym do ciała prawodawczego, jedna z ulic nazwana będzie *Avenue Morny*. Zwłoki *Mornego* złożone będą tymczasowo na cmentarzu *Pere Lachaise*, później przeniesione być mają do grobu familijnego w *Clermont*. — W dn. 22. b. m. jako w dniu urodzin *Króla pruskiego* dany będzie w ambasadzie pruskiej wielki obiad, na który wszyscy *Prusacy* dystyngowani, w *Paryżu* bawiący, zaproszeni będą.

Włochy.

Turyń, 10go marca. (*Różne wiadomości.*) Onegdaj było nadzwyczajne posiedzenie tak zwanego *wydziału obrony krajowej* pod prezydencyę księcia *Carignan*; głównym przedmiotem posiedzenia miało być rozszerzenie i skompletowanie fortyfikacyi *Turynu*. Rzecz ta powszechnie wywołała zdziwienie, trudno bowiem pojąć, dlaczego kwestya obwarowania *Turynu* właśnie teraz podniesiona została. Między prezesem rady ministrów generałem *Lamarmora* a ministrem spraw zewnętrzych *Lanza* panuje wielkie nieporozumienie, a raczej jawna niezgoda, co przyspieszy kryzys ministeryalną, o której dawno już mówiono. Prezes rady ministrów odradzał *Królowi* odwiedzić *Turyń* w przejeździe do *Medyolanu*, inni zaś ministrowie przeciwnie oświadczyli się za przejazd *Króla* do dawnej stolicy, i zdanie ich utrzymało się. Prócz tego generał *Lamarmora* zupełnie jest przeciwny udzieleniu amnestyi żołnierzom z pod *Aspromonte*, a jednak amnestya ta w dzień urodzin *Króla* i *Królewicza*, które w jednym dniu przypadają, ogłoszona być ma, chociaż podanie dzienników piemonckich, jakoby *Król* dekret amnestyi już podpisał, jest mylne. W końcu generał *Lamarmora* przeciwny jest zniesieniu kary śmierci, nad czem właśnie teraz parlament obraduje. W duchu prezesa rady ministrów minister sprawiedliwości i dep. *Chiaves* odpowiedzieli na ostatnim posiedzeniu izby deputowanych na filipikę *Manciniego* przeciwko kary śmierci, *Danotoni* zaś i *de Filippo* przemawiali za jej zniesieniem. — Wczoraj odebrano niepomyślne wiadomości o stanie zdrowia księcia *Oddona*, który w *Geny* ciężko zachorował.

Księstwa Naddunajskie.

Bukareszt, 7. marca. (*Różne wiadomości.*) Projekt rządowy przez izbę deputowanych przyjęty, według którego duchowieństwo *moldo-wołoskie* miało zupełnie zależeć od woli *Księcia* panującego, natrafił na niespodzianą opozycyę w senacie. Projekt ten, oddający kościół w zupełną władzę rządu, przeciwny jest interesowi wielu senatorów, mianowicie metropolity będącego prezesem senatu. Zdaje się, iż rząd nie chce się wystawić na porażkę, nie dopuści do wotowania i projekt swój milczkiem cofnie.

Izba deputowanych na najbliższym posiedzeniu zajmować się będzie prawem o drogach żelaznych, które przyjmie niewatpliwie, jak dotąd wszystkie projekta rządowe przyjęła. W ogóle izba deputowanych była powolnym narzędziem rządu, lecz reprezentacya ludu nazwać izby nie można.

Dekretem książęcym na wniosek ministra sprawiedliwości *Vernesca* wydanym, cały sąd apelacyjny w *Jasach* z urzędu zrzucony został, ponieważ przy osądzeniu morderstwa jednego okazał się stronniczym i morderce uwolnił, pomimo dowodów przekonywających. Również i cały trybunał w *Niams* destituowany został z powodu, iż nie szanował wyroków sadu kasacyjnego.

Belgrad, 9. marca. (*Wiadomości rozmaite.*) *Porta* jak wiadomo udzieliła cudzoziemcom prawa zakupu gruntów w *Turcyi*, lecz pod warunkiem, który nikogo do zakupu nie zachęci, żąda bowiem aby kupujący dobra poddawali się we wszystkim prawom miejscowym, co jest niepodobienstwem tem bardziej, że nawet krajowcy uciekają się częstokroć pod opiekę zagraniczną. Spór między duchowieństwem greckim a ludnością *bułgarską* przybrał groźne rozmiary. *Patryarchat* żąda 11 milionów piastrow; czy suma ta istotnie się należy, jest rzeczą wątpliwą, a bądź co bądź *Bułgarowie* nie mogą zdobyć się na nią. *Patryarcha* poruczył władzom *tureckim* wyegzekwowanie tej sumy, w skutek czego w *Plovdiva* i *Vellessa* wybuchły zaburzenia, które wkrótce przybiorą może jeszcze groźniejszą postać.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Ceny przeciętne czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów w II. połowie z. m. na targach w obwodach *samborskim* i *tarnopolskim* były następujące:

	Miejsce targu:									
	Sambor		Drohobycz		Komarno		Trembowla		Tarnopol	
	zl.	c.	zl.	c.	zl.	c.	zl.	c.	zl.	c.
	waluty austriackiej									
Mec pszenicy	2	77	3	5	2	80	2	8	1	90
„ żyta	1	55	2	2	1	65	1	12	1	25
„ jęczmienia	1	25	1	41	1	27	.	80	1	.
„ owsa	75	.	96	.	85	.	56	.	55
„ hreczki	78	1	68	1	12	1	10
„ kukurudzy	3	11
„ kartofli	2	.	1	95	1	.	64	.	.	90
Cetnar siana	1	10	1	50	1	20	.	.	.	60
„ wełny
„ nasienia koniczu
Sąg drzewa twardego	7	50	8	80	9	.	.	.	9	.
„ „ miękkiego	4	50	6	90	7	50	.	.	8	.
Funt mięsa wołowego	10	.	9	.	10	.	11	.	14	.
Mas okowity	41	.	54	.	60	.	50	.	60	.

Kronika.

(*Wawrzyniec Kozłowski.*) „*Krakauer Zeitung*“ pisze: Tutejszy majster krawiecki *Wawrzyniec Kozłowski* odsiadywał w więzieniu tutejszego c. k. sądu krajowego karę 6 miesięcznego zastrzeżonego więzienia za zbrodnię zaburzenia spokojności publicznej. Tenże następnym wyrokiem wys. ministerstwa wojny skazany został za współwinę w zbrodni morderstwa popełnionego na osobie tak rzezonego *Felknera* z *Wrocławia* na 10 lat ciężkiego i zastrzeżonego więzienia i zwrot kosztów utrzymania podczas kary.

(*Lokomotywa parowa wyjeżdżająca pod górę.*) W *Bernie* szwajc. robiono temi dniami pierwszą próbę z lokomotywą wynalezioną przez *Anglika Pell*. Kolej prowadziła pod górę *Mont Cenis*. Pan *Pell* wraz z inżynierem *Blake* przebył tę kolej kilkakrotnie pod górę i na dół. Chociaż kolej miała tylko 2 kilometry długości, twierdzić należy z powodu ustanowienia szyn na najspadzijszych miejscach, że zadanie wznoszenia się pod górę zapomocą pary jest już całkowicie rozwiązane.

(*Rabunek.*) *Donosiliśmy* niedawno, że kilku izralitów najawszy właścianina z wozem i końmi spoliłgo, poczem skradli mu wóz i konie. Podobny wypadek zdarzył się w końcu 1864 pod *Dąbrową*, gdzie mężczyzna 30 letni średniego wzrostu, nieco łysy, jak się zdaje izraelita, tym samym sposobem przyprowadził woznicę o utratę zmysłów, a następnie odjechał z jego wozem, trzema końmi i rzeczami znajdującymi się na wozie.

(*O sześćdziesięciu odkrytych niedawno miejscach złotodajnych w S. heryi*) donoszą, że niektóre są daleko bogatsze od *kalifornijskich*. Na północnym stoku

gór Jabłonnych, gdzie wypływają rzeki Witim, Olekma i Aldan, po obu stronach odrostków gór oddzielających Olekme od Witima, znaleziono pokłady bajechnie obfite, mianowicie w rzekach Sian i Berekan. Jedna płótkarnia wydała na 100 pudów piasku 98 zolotników, druga 60 zolotników złota.

W wielu miejscach złoto leży prawie na powierzchni ziemi, tak iż dość tylko odgrzebać mech i cienką powłokę ziemi, dla dobrania się do szlachetnego metalu. Miejscowość jednak jest mokra i dla tego czterech ludzi przy jednej płótkarni musi zawsze zajmować się odciąganiem wody. Dotąd obrabiano tylko nanośne pokłady złota; wnętrza ziemi nie badano.

Ostatnia poczta.

Berlin, 15go marca. Dzisiejsza *Prov. Corr.* pisze: Rząd austriacki odrzucił propozycję Prus. Żądania postawione w ostatniej depeшы pruskiej są jedyną i najmniejszą miarą tego, do czego Prusy muszą mieć pretensye. Lud pruski i lud Księstw mogą ufać, że rząd pruski potrafi silnie i stanowczo przeprowadzić to, co uznają za potrzebne w interesie narodu.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 16. marca.

Hotel George: PP. Hr. Krasicki M., z Wiednia.
Hotel Langa: Dregampi J. c. k. porucznik i Kadlos W. c. k. podporucz., z Wiednia.
Hotel Krakowski: Komaretho J. c. k. kap. i Suda K. c. k. podporucz., z Żółki.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 16. marca.

PP.: Hege L. c. k. rotm., do Wiednia. — Saraia H. c. k. kap., do Zaleszczyk. — Habermayer A. c. k. porucz., do Brzeżan. — Krumkowski L. c. k. kap., do Stryja. — Burghard J., do Stanina. — Skrzyński S., do Bystrowic. — Abancourt X., do Łowczy. — Czerwiński L., do Nadycza.

TEATR.

Dziś teatr polski: „Junacy, czyli Portret Putyfarowej“ (Flotte Burschen), komiczna operetka w 1 akcie, tłum. L. Wł. Anczyca. Po raz pierwszy; „Natura wyciąga wilka z lasu“, monodramat wierszem przez W. Syrokomlę; poprzedzi „Raptus“, komedia w 1 akcie z francuskiego.

Jutro teatr niemiecki: „Dinorah oder die Wallfahrt nach Ploermel“, wielka opera w 5 aktach. Jedynasty występ gościnny i na dochód p. Minny Peschka Leutner.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 16. marca 1865.

Pora	Barometr w mierze parys. sprawdzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza według wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	327.22	- 0.5	88.5	wschodni sl.	pochmurno
2. god. po poł.	326.93	+ 1.8	86.0	poł.-wschod. "	"
10. god. wiecz.	325.91	+ 0.5	89.9	wschodni "	"

Kurs Lwowski.

Dnia 16. marca.

	gotówka		towarem	
	zl.	c.	zl.	c.
Dukat holenderski	5	19	5	26
Dukat cesarski	5	21	5	28
Półimperyj zł. rosyjski	9	01	9	14
Rubel srebrny rosyjski	1	73	1	77
" papierowy rosyjski	1	47	1	48
Talar pruski	1	65	1	67
Polski kurant i pięciozłotówka	—	—	—	—
Galicj. listy zastawne w. a. za 100 zł. m. k. za 100 zł.	71	53	72	33
Galicj. oblięacye indemnizacyjne } bez kuponów	75	07	75	91
5% Pożyczka narodowa	73	50	74	35
Akcyje gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	77	77	78	55
	221	83	221	33

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 16. marca.

	złr.	kr.
5% Metaliki	71	50
5% pożyczka narodowa	78	20
Losy z 1860 roku	93	45
Akcyje banku wiedeńskiego	802	—
" kredytowego	183	50
Londyn, 10 funtów szterlingów	111	80
Srebro	109	75
Dukat pojedynczy	5	27 1/2

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia: 14. marca.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

A. Państwa. pien. towar.

W austr. wal. po 5% 67.40 67.50

" " bez kuponów 98. — 98.25

zwrotny po 5% 98. — 98.25

Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5% 78.15 78.30

od kwiet. do paźd. po 5% 78.15 78.30

Pożyczka w srebrze z 1864 roku zwrotna w 35 latach 83. — 83.25

Z r. 1851 ser. B. po 5% — —

Metaliki po 5% 71.65 71.75

Metaliki z proc. od maja do listopada po 5% 71.70 71.80

dtto. po 4 1/2% 63.50 63.75

dtto. " 4% 56.25 56.50

dtto. " 3% 42.25 42.75

dtto. " 2 1/2% 35.25 37. —

dtto. " 1% 14.25 14.50

Przez. do wyl. z r. 1839 całe losy 161.25 161.75

Przez. do wyl. z r. 1839 piąta część losów 157. — 157.50

Przez. do wyl. z r. 1854 88.80 89. —

Przez. do wyl. z r. 1860 po 500zł. 94.15 94.25

Przez. do wyl. z r. 1860 po 100 zł. 96.80 97. —

Pożyczka z r. 1864 (z premią) po 100 złr. 88.55 88.65

Renty Como po 42 lir. aust. 17.75 18.25

Wylos. obl. dawn. { po 5% 67. — 68. —

" 4 1/2% 63. — 63.50

" 4% 56. — 56.50

" 3 1/2% 48.50 49. —

Przez. do los. obl. { 3% — —

dawn. długu państ. { 2 1/2% 58. — 59. —

" 2 1/4% 52. — 53. —

" 2% 46. — 47. —

" 1 3/4% 40.50 41. —

dtto. z procent. { 5% 71.50 72. —

za granicą { 4 1/2% 67.25 67.75

" 4% 60. — 60.50

B. Krajów koronnych. Nizszej Austrii 88.75 89.25

Wyż. Aust. 88.50 88.50

Salcburg 91. — 92. —

Czech 92. — 93. —

Morawii 90.50 91.50

Szlaska 90. — 91. —

Styryi 91. — 91. —

Oblięacye indemniz. po 5% za 100 zł.

pien. towar.

Kar., Krainy i Wyb. 88.50 92. —

Węgier 74.80 75.10

Banatu Tem. 73. — 73.75

Kroacyi i Sławonii 74.75 75.25

Galicji 73.80 74.20

Siedmiogrodu 70.75 71.50

Bukowina 71.50 72.25

Z klauzulą wylos. w r. 1867 71.25 71.75

Banat Temesz. 71. — 71.20

Lomb. wen. poz. z r. 1859 94. — 95. —

Dług Tyrolu { po 5% — —

" 4% 57. — 57.50

" 3 1/2% — —

Dług Salcburga { 3% 57. — 57.50

" 2 1/2% — —

Dług Krainy { 2% 28.25 28.75

" 1 3/4% — —

2. Stan oblig. domestykaln.

Po 3% za 100 zł. 26.50 27.50

" 2 1/2% " 100 " 22.50 23. —

" 2 1/4% " 100 " 20. — 20.50

" 2% " 100 " 18. — 18.50

" 1 3/4% " 100 " 15.75 16.25

3. Akcyje. (Za sztukę.)

Banku narodowego 800. — 801. —

Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a. 184.70 184.90

Niz.-aust. tow. eskomt. po 500 zł. 580. — 582. —

Banku anglo-austriackiego na 200 złr. (20 ft. ster.) z wpłatą 30% 84. — 84.50

Póln. kol. po 1000 zł. m. k. 1820. — 1822. —

Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr. 195.40 195.60

Połud. kolei państw. lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. 241. — 243. —

Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw. 134.75 135.25

Kol. Kar. Lud. po 200zł. mon. konw. 222.25 222.75

Lwowsko-czerniow. kolej po 200 zł. w. a. w srebrze (20 f. s.) z wpłatą 35% 61. — 62. —

Uprzyw. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a. 162.25 162.75

Połud.-póln.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k. 123 — 123.25

Kolei Cisy po 200zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty 147. — 147. —

Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k. — —

pien. towar.

dtto II. emis. po 200zł. m. k. — —

Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k. 700. — 720. —

Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k. 255. — 257. —

Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw. 190. — 195. —

Kol. Grac.-Köfl. i Tow. gór. po 200 zł. w. a. 146. — 148. —

Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k. 479. — 480. —

Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k. 223. — 234. —

Tow. młyn. par. w Wied. po 500zł. w. a. 405 — 410. —

Powaz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a. 267. — 269. —

Mostu łącz. w Peszcie po 500 zł. m. k. 370. — 375. —

a. Listy zastawne. (za 100 zł.)

Banku 6let. z r. 1857 po 5% — —

narod. 10let. " 1857 po 5% 102. — 102.25

w m. k. { przeznaczone do los. po 5% 91.35 91.50

Banku { na 12 m. 5% — —

narod. { przezn. do losow. w. a. (wania po 5% 87. — 87.25

Gal. Tow. kred. w w. a. po 4% 71.50 72. —

Węgier. Towar. ziemskie po 5% 79.75 80. —

b. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k. 97.50 98. —

detto detto w srebr. upr. za 100 zł. w. a. 89. — 89.50

Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust. 81.25 81.75

Tow. austr. kol. państwa po 500 fr. 113.25 113.75

Kol. Lomb. wen. po 500 fr. 109.50 110. —

Kol. póln. po 100 zł. m. k. 93. — 93.25

Kol. póln. po 100 zł. w. a. 88.50 89. —

Kol. Glogn. po 100 zł. m. k. 79.25 79.75

Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł. 91.50 92. —

Połud. póln. kolei kom. po 5% za 100 zł. 76.50 77. —

Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł. 94.75 95.50

pien. towar.

Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k. 95.50 96.50

Lloyda za 100 zł. 90.50 91.50

b. Losy. (za sztukę.)

Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a. 129. — 129.25

Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k. 86. — 86.50

Poż. Trye. po 100 zł. m. k. 114. — 114.50

" " po 50 zł. m. k. 48.75 49.25

Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a. 27. — 27.50

Esterhazego po 40 zł. m. k. 113.50 114.50

Salma " 40 " " 31. — 31.50

Palfigo " 40 " " 28.75 29.25

Clarego " 40 " " 27. — 27.50

St. Genois " 40 " " 27.25 27.75

Windischgrätza 20 zł. " 18. — 18.30

Waldsteina 20 " " 19.50 20. —

Keglevicha 10 " " 14.75 15.25

Fundacya szpit. Arcyksięcia Rudolfa 12.25 12.50

Weksle. (Na 3 miesiące.)

Amsterdam za 100 zł. hol. — —

Angsborg za 100 zł. w. p. n. 93.70 93.70

Berlin za 100 tal. — —

Wrocław za 100 tal. — —

Frankfurt za 100 zł. w. p. n. 93.90 93. —

Genua za 100 lir. piem. — —

Hamburg za 100 M. B. 83.80 83.80

Lipsk za 100 tal. — —

Liwurna za 100 lir. tosk. — —

Londyn za 10 ft. szt. 111.70 111.80

Lugdun za 100 fr. — —

Medyolan za 100 lir. wł. 44.10 44.20

Marsylia za 100 fr. 44.40 44.45

Paryż za 100 fr. 44.45 44.50

Praga za 100 zł. w. a. — —

Tryest za 100 zł